

[Forsvarsministeren.]

op ved denne lejlighed. Jeg blev meget stærkt overrasket over at høre fra hr. Kurt Brauers side, at den danske forsvarspolitik skulle være fundamentalt forkert, og at man så beviset på det i den seneste internationale udvikling. Jeg synes, det var vældig klogt af hr. Kurt Brauer, at han ikke nærmere angav, hvordan han kunne komme til den opfattelse. At jeg er ganske uenig med ham, behøver jeg vel næppe at begrunde nærmere.

Hr. Kjær Rasmussen rejste spørgsmålet, om ikke en gennemførelse af dette forslag ville rejse kravet om uddannelsesløn for andre. Jo, jeg tror nok, at kravet vil blive rejst — det er det jo allerede blevet — men vi må vel også sige, at der er i hvert fald den forskel, at af den gruppe af unge, vi her taler om, de værnepligtige, af dem forlanger staten, at de skal træde ud af deres civile virksomhed og ind i noget, der er bestemt af samfundets ønsker og krav til dem. For de uddannelsessøgende gælder det, at det er deres personlige valg, om de vælger den mulighed at uddanne sig videre, eller om de vil have et arbejde på anden måde, og der er jo også megen forskel på de forskellige uddannelseskategorier, på lærlingene og dem, der får den videregående uddannelse. Jeg mener altså nok, at der er nogen forskel, men man kan vel ikke komme uden om, at en gennemførelse af forslaget af denne karakter vil bevirke, at andre grupper vil interessere sig for det.

Fru Hanne Reintoft beskæftigede sig noget med klimaet inden for forsvaret. Jeg synes ikke, at fru Hanne Reintoft har ret i sin beskrivelse, og jeg mener i hvert fald, at der er sket en meget betydelig udvikling inden for forsvaret — hr. Søgaard var inde på det — med ændring af bestemmelser, der bevirker, at man i meget høj grad nærmer sig til den tilværelse, man kan have i dagliglivet. At man ikke helt kan nå til den tilværelse, er noget andet; det tror jeg ikke nogen regner med at deres militærsystemer kan.

Fru Hanne Reintoft betegnede systemet som stift og autoritært og mente, at det var ligesom under boerkrigen. Det kan jeg ikke helt forstå, når fru Hanne Reintoft sagde, hun selv var lærer i civilundervisningen; jeg synes ikke, der er meget hos fru Hanne Reintoft, der minder om boerkrigen til-

stande, og jeg synes da, det er et vist bevis for, at der altså er sket ikke så lidt siden boerkrigen dage, og at denne henvisning ikke er ganske rigtig.

Hr. Søgaard gjorde en bemærkning, jeg måske ikke helt forstod. Hr. Søgaard sagde, at jeg havde givet udtryk for, at jeg havde svært ved at gennemføre tankerne. Jeg har nævnt de indvendinger, der kan rejses, altså de vanskeligheder, der kan være med hensyn til gennemførelse af ordningen, men det afgørende — det har jeg direkte sagt — er jo de økonomiske konsekvenser. Og dér kan hr. Søgaard og hans parti jo hjælpe mig; så er jeg ganske overbevist om, at så klarer vi det nok igennem.

Jeg synes også, det er naturligt, at vi i dette udvalg eller på anden måde ser på det udmærkede arbejde, der gøres af klimaudvalget også som helhed og med hensyn til prioriteringen. Jeg kan oplyse, at vi om kort tid forventer at få betænkningen om indkvarteringsforholdene, og jeg er overbevist om, at hr. Søgaard lægger megen vægt på, at disse ting skal være i orden, og ved, at der er kaserner her i landet, som vi ikke kan være bekendt at byde de unge. Jeg synes måske nok, at det må være naturligt at give dette en førsteprioritet.

Men det kan vi bedst nå til netop ved at drøfte problemerne i sammenhæng, og det har hr. Søgaard med sit forslag jo givet anledning til, og det vil jeg gerne takke for.

Bilgrav-Nielsen: Forsvarsministeren og hr. Juul-Madsen berørte spørgsmålet om, hvad det ville koste at indføre en egentlig værnepligtsaflønning svarende til klimaudvalgets forslag 2 om 1.800 kr. pr. måned, og man nævnte, at det ville koste, jeg tror, man sagde et sted omkring 448 mill. kr. eller sådan — 450 mill. kr. måske. Jeg synes, der er grund til at gøre opmærksom på, at som forholdene er i dag, da regner man med, at staten som sådan årligt mister et sted mellem 45 og 50 mill. kr., fordi de værnepligtige, der er indkaldt, ikke kan betale skat, og endvidere er det sådan, at i henhold til forsorgslovens § 54 udbetales der i nærheden af 30 mill. kr. i social understøttelse til de indkaldte. Det er dog ting, der skal med i betragtning, og de må jo formodes at falde bort, i hvert fald til dels, i det øjeblik man indfører en egentlig sol-